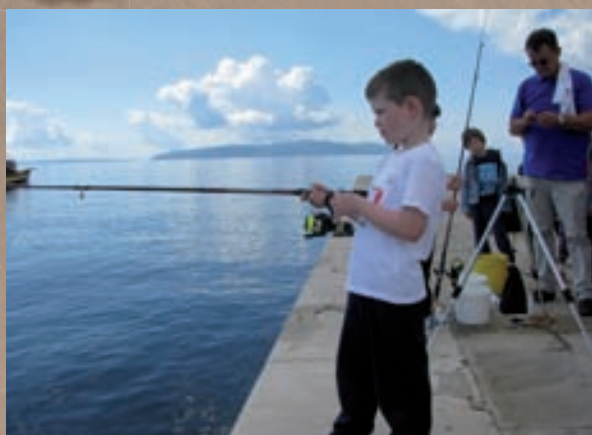

Projekt moj Lovran

Biljana Šuša, odgajateljica
Dječji vrtić Opatija

Jedan od glavnih ciljeva odgoja i obrazovanja za održiv razvoj jest povećanje svijesti djece o potrebi zaštite prirodne, materijalne i nematerijalne baštine općenito, te njegovanje tradicijskih običaja, vrijednosti i duha u nacionalnom i lokalnom kontekstu. Kroz prirodnu i kulturnu baštinu svog kraja i zavičaja stječu se nova znanja, istražuju načini održivijeg života, grade se iskustva 'iz prve ruke', otkrivaju 'blaga svoga zavičaja', što nam u konačnici pomaže da bismo bolje razumjeli sami sebe, ljude i raznoliki svijet oko nas.

Djeca članovi ribolovnog društva Lovran pokazuju prijateljima kako loviti ribu

Lovranski guc

U dječjem vrtiću Opatija negujemo interes za prirodni okoliš, za život i rad ljudi te za običaje kraja. Potičemo roditelje i širu zajednicu da pomognu djeci:

- upoznati život našeg mjesta, raznolikost djelatnosti, tradicijske zanate, običaje kraja;
- poštovati ostavštinu ranijih generacija kako bi je sačuvali za budućnost;
- spoznati što im zajednica pruža.

U okviru projekta koji smo provodili kroz susrete s ljudima različitih zanimanja, djeca su upoznavala vrijednosti rada. Upoznala su i razne prostorne se-

gменте koji odražavaju povijest i običaje Lovrana. Nastojali smo što više koristiti čakavski dijalekt. Upoznavanjem šireg krajolika doživjeli su cjelovitiju sliku zajednice, povezanost ljudi i prirode. Kroz projekt su djeca osjetila kako se, osim najbližih, i cijela zajednica kojoj pripadaju brine o njima te da svojim djelovanjem utječemo jedni na druge. Poticali smo dječju kreativnost, sposobnost dogovaranja, traženja informacija, samostalnost, empatiju. Dječja igra postajala je konstruktivnija, bogatija, a kroz razne oblike izražavanja djeca su imala priliku opisati vlastiti doživljaj različitih aktivnosti.

Marunada

Marunada je tradicionalna manifestacija koja se odvija u Lovranu, u čijem smo svečanom defileu i programu otvaranja sudjelovali i kušali pečene marune i delicije od ovog ploda. Uključili smo se i u kreativne radionice i sportske igre zajedno s djecom iz škole i Doma za nezbrinutu djecu. U našem vrtiću se tradicionalno održava 'Mića marunada'. Goste iz drugih vrtića i odrasle uzvanike dočekali smo poklonima – ogrlicama od maruna koje smo sami napravili. Zajedno s njima i roditeljima sudjelovali smo u programu i veselim igrama, častili se

pečenim marunima te plesali uz svirku nonota dječaka iz naše skupine.

U šumi maruna

Na poziv roditelja posjetili smo šumu maruna na obroncima Učke. Djeca su imala priliku osjetiti šumu svim osjetilima. Od starijih članova obitelji saznali smo kako se i čime beru maruni. Samo za nas su ispekli te slasne plodove. Djeca su osjetila slobodu i drukčije mogućnosti igre na zemljanom tlu, travi, neravnom terenu. Izlet je bio prilika da dožive različite krajolike (šuma, planina, more). Iz autobusa smo prepoznavali i pokazivali kuće pojedine djece i njihovih obitelji. Nakon ovog doživljaja, djeca su u sobi napravila 'šumu' od prirodnih materijala prikupljenih na izletu, a potom i sudjelovala u izradi reljefa našega kraja.

Karta i reljef

Posjetili smo ured Turističke zajednice, gdje smo dobili prospekte i kartu našeg kraja te vidjeli reljefni prikaz Lovrana i okolice. Potaknuli smo djecu na orijentaciju na karti i prepoznavanje poznatih mjesta. Prospekti su djeci poslužili za različite imitativne igre putovanja. Obitelji djece iz skupine potaknula sam da precrtaju kartu mjesta i na njoj ucrtaju svoju kuću i važne objekte. Uslijedila je i zajednička radionica kaširanja reljefa na kojoj su izrađene kuće obitelji djece, a svako je dijete potom svoju kuću rasporedilo na izrađenom reljefu mjesta.

Lovranska kula

U staroj jezgri Lovrana čija su obilježja djeca upoznala u šetnjama, nalazi se kamena kula uz koju se veže legenda o Svetom Jurju. S njezinih visokih prozora gledali smo panoramu našeg kraja. Legendom smo potaknuli dječju maštu, a rezultat su bile 'viteške' igre te likovni radovi koji su kasnije u samoj kuli i izloženi.

Ča su jili naši stari

Jedan naš nono, koji je nekada bio kuhar, uz stare fotografije i izvornu glazbu govorio nam je kako se nekad živjelo, što se jelo, što se u vrtu uzgajalo,

Njegovanje interesa za prirodni okoliš, za život i rad ljudi te za običaje kraja

Nakon dolaska oca glazbenika, djeca su imala priliku svirati na bubnjevima

kako i gdje se kuhalo, kako se brinulo o domaćim životinjama. Zajedno smo sastavili jelovnik prema kojem su naše kuharice potom pripremile 'stara' jela za svu djecu vrtića.

Lovranski guc

U davna vremena Lovran je bio poznat i po brodogradnji. Uz fotografije i makete o svemu nam je pričao predsjednik Udruge *Naš Lovran*. Ukrkali smo se u guc (brod kakav se samo ovdje gradi), i u mašti se otisnuli na putovanje morskom pučinom.

Izlet brodom

Nismo plovili samo u mašti. Tata iz skupine, turistički vodič, poveo nas je

brodom na panoramsko razgledavanje našeg kraja s morske strane.

Mali ribari

U okviru sportskog ribolovnog društva Lovran djeluju i *Mali ribari* čiji su članovi i neka djeca iz naše skupine. Roditelji su nam dogovorili trening s voditeljem koji nas je dočeka na mulu s potrebnom opremom i edukativnim materijalima. Govorio nam je o životinjskom svijetu našeg podmorja i važnosti njegovog očuvanja, tehnikama i ciljevima ribolova. Djeca ribiči pokazala su svojim prijateljima kako se udicom love (i ulove!) ribe. Svi koji su željeli, i sami su se okušali u ovoj vještini.

Posjet šumi maruna na obroncima Učke

Prepoznavanje poznatih mjesta na karti

Nogometno igralište

Nogometni klub Lovran okuplja veliki broj djece, pa i nekoliko dječaka i jednu djevojčicu iz naše skupine. U dogovoru s trenerom odlazimo na nogometno igralište. Uvodno zagrijavanje stručno vode nogometaši naše skupine. Potom su djeca doista i zaigrala nogomet, uz zdušno navijanje svojih prijatelja. Na kraju utakmice promicali smo sportsko ponašanje i čestitanje pobjednicima.

Stolarija

U blizini našeg vrtića je stolarija u koju smo često navraćali i dobivali drvene otpilke i piljevinu za svoje igre. Saznali smo puno o strojevima, njihovoj namjeni i načinu rada, o drvetu kao sirovini. U razgovoru djeca izražavaju brigu o drvetu, a poveo se i razgovor o prirodnim resursima i ekološkoj odgovornosti. Isprobavamo neke stolarske alate. U našem kutiću stolara, u igri primjenjujemo sve što smo naučili. Skupinu posjećuje i otac, stolar po znanu. Na naš poziv, dolazi opremljen različitim alatima. Uz njegovo vođenje djeca su imala priliku iskušati se u obradi drva i korištenju stolarskog alata.

Koncert

Pozvali smo tatu glazbenika koji je s jednim kolegom došao u naš vrtić. Pokazali su nam kako se svira na bubnjevima, udaraljka, šuškalica. I sami smo isprobali sve te instrumente. Zatim su održali mali koncert za svu djecu vrtića. U nedostatku pravih,

sami izrađujemo razne instrumente za svoje glazbene igre.

Moj Lovran bi mogao biti ljepši i bolji

Djeca su otvorena i spontana, slobodno izražavaju svoje stavove. Njeguemo demokratičnost i toleranciju, što je došlo do izražaja u iznošenju stavova o našem Lovranu nakon svega što smo doživjeli i saznali. Crtali smo slikovnice, izrađivali zidne novine s dječjim izjavama kakav Lovran žele i što oni mogu učiniti da bude još ljepši i bolji.

Prezentacija – izložba

Ovakvo sadržajno bogatstvo željeli smo prezentirati, prvenstveno roditeljima bez čije podrške i sudjelovanja mnogo toga ne bismo ostvarili. Od Općine smo na korištenje dobili prostor galerije Laurus. Postavili smo izložbu na temu 'Moj Lovran' koja je sadržavala pojedinačne i grupne radove djece, zajedničke radove djece i roditelja, te fotodokumentaciju događanja. Program otvorenja izložbe bio je vrlo bogat. S nekoliko prigodnih točaka nastupila su djeca, a zatim su roditelji prikazali lutkarsku predstavu koju su pripremili za djecu. Za zabavni dio programa bila je zadužena najpoznatija lokalna grupa čiji je član i jedan naš nono. Realizirali smo postavljene ciljeve cjelogodišnjeg projekta. Ponosni smo na postignute rezultate, na sve ono što su djeca doživjela, na svu suradnju i podršku koja nam je pružena. Upravo tom suradnjom smo

Djeca su imala priliku iskušati se u obradi drva i korištenju stolarskog alata

postigli da djeca budu iskustveno bogatija te da stasaju u vrijedne, napredne i aktivne članove zajednice i da sve mogućnosti koje im ona pruža iskoriste za pozitivan i zdrav osobni razvoj. Dati baštini mjesto u svakodnevnom društvu, spojiti tradiciju i mladenačku kreativnost, dati mogućnost da baština živi – vrlo je težak zadatak. Jednako kako kulturnu baštinu nije dovoljno sačuvati i prezentirati u muzejima, tako i prirodnu baštinu nije dovoljno 'posjedovati', već biti svjestan njezine vrijednosti, a potom i očuvati je i pružiti mogućnost budućim generacijama da uživaju u njoj i uz pomoć nje razvijaju svijest o očuvanju prirodne baštine. Na nama, odgajateljima i učiteljima, ostaje obveza osposobljavanja djece da odrastaju i žive u takvom ozračju (Bacalja, 2002.).

Literatura:

1. Robert Bacalja (ur.), DIJETE, ODGOJITELJ I UČITELJ: zbornik radova sa znanstvenostručnog skupa s međunarodnom suradnjom. Zadar, 2002.